

VEDLEGG 3**Rapportering på finansporteføljen per 31.august 2015**

Gjeldande finansreglement seier at fylkesrådmannen 3 gonger i året legg fram for fylkestinget rapport for finansforvaltninga. Rapporteringa skal skje i samband med tertialrapportering per 30. april, 31.august og ved utgangen av kvart år. Fylkesrådmannen legg no fram rapport om finansporteføljen per 31.august 2015.

Reglementet omhandlar tre ulike forvaltningstypar:

- Forvaltning av ledig likviditet og andre midlar berekna for driftsføremål
- Forvaltning av gjeldsporteføljen og øvrige finansieringsavtalar
- Plassering og forvaltning av langsiktige finansielle aktiva.

Når det gjeld langsiktige finansielle aktiva har ikkje finansreglementet plasseringsrammer for dette. Fylkesrådmannen har såleis ingenting å rapportere på denne forvaltningstypen.

Finansreglementet sitt punkt 6.4 og 7.7 gjev føringar for kva rapporteringa, som eit minimum, skal innehalde. Dei ulike elementa vert presentert i eit tabellverk. Fylkesrådmannen gjev i tillegg ei kort tekstleg omtale av føremålet med dei ulike elementa i tabellane.

1.1 Forvaltning av ledig likviditet og andre midlar berekna for driftsføremål

Følgjande tabell viser fylkesrådmannen si rapportering på forvaltninga av ledig likviditet og andre midlar berekna for driftsføremål:

	31.08.2014		31.12.2014		30.04.2015		31.08.2015	
	Mill. NOK	%	Mill. NOK	%	Mill. NOK	%	Mill. NOK	%
Innskot hovudbank	252,9	30,5	406,2	45,2	937,2	86,3	1036,3	88,3
Innskot i andre bankar	476,2	57,4	389,9	43,4	46,3	4,3	34,1	2,9
Delar i pengemarknadsfond	100,0	12,1	101,8	11,4	102,5	9,4	103,0	8,8
<i>Samla kortsiktig likviditet</i>	<i>829,1</i>	<i>100%</i>	<i>897,9</i>	<i>100%</i>	<i>1086,0</i>	<i>100%</i>	<i>1173,4</i>	<i>100%</i>
Største enkeltbinding på plassering	Ingen		Ingen		Ingen		Ingen	
Avkastning i perioden	8,0 mill.		6,3 mill.		7,3 mill.		8,6 mill.	
Akkumulert i rekneskapsåret	16,4 mill.		22,7 mill.		7,3 mill.		15,9 mill.	
Avkastning benchmark (gj.sn. 3 mnd nominell Nibor/ST1X) i perioden	5,1 mill.		4,5 mill.		4,5 mill.		4,9 mill.	
Stadfesting på enkelteksponering ≤ 2 % av forvaltningskapital	OK		OK		OK		OK	
Stadfesting på at alle plasseringar er gjort med ≤ 20 % BIS-vekt	OK		OK		OK		OK	
Stadfesting på fondseksponering ≤ 5 % av forvaltningskapital	OK		OK		OK		OK	

I tillegg har fylkeskommunen om lag 37 mill. kr innestående på eigen bunden skattetrekkkonto.

Første del av tabellen viser samla kortsiktig likviditet fordelt etter plasseringsalternativ. Vi har funne det føremålstenleg å splitte bankinnskot i 2; hovudbank (banken vi har eigen bankavtale med) og andre bankinnskot.

Oppsettet viser at per 31.08.2015 er den kortsiktige likviditeten plassert i bankinnskot og pengemarknadsfond. Plasseringa i bankinnskot og pengemarknadsfond er fordelt slik: 88,3 % i hovudbank, 2,9 % i andre bankar og 8,8 % i pengemarknadsfond. Innskota i andre bankar er i hovudssak i Danske Bank der konsesjonskraftinntektene vert innbetalt. Mesteparten av likviditeten

er innskot i vår hovudbank, Sparebank 1 SMN. Det er vurderingar knytt til rentevilkår som er grunnlaget for å ha så mykje midlar i same bank. Risikoen knytt til å ha så mykje midlar i ein bank er vurdert som liten og handterbar.

Finansreglementet har ei avgrensing på at kvar enkeltbinding ikkje skal utgjere meir enn 100 mill. kr. Inneståande i pengemarknadsfond vert ikkje vurdert som ei binding då pengane kan vere tilgjengelig på kort tid. Per 31. august 2015 har ikkje fylkeskommunen bindingar på likviditeten.

I andre del av tabellen viser vi dei parameter finansreglementet pkt. 6.4 krev rapportering på. Tabellen gjev her ei samanlikning av eigne rentevilkår mot marknadsrenter, samt stadfesting på at fylkeskommunen sine plasseringar er innafor finansreglementet si ramme. Fylkesrådmannen har i si samanlikning med marknadsrenter for bankinnskot brukt gjennomsnittleg 3 mnd. Nibor som referanserente, samt nytta eit gjennomsnitt av samla kortsiktig likviditet i perioden som grunnlag for berekningane. For plasseringane i pengemarknadsfond er det nytta 3 mnd. statsobligasjonsindeks (ST1X) som referanserente.

Oppsettet viser at fylkeskommunen har fått 8,6 mill. kr i renteinntekter i rapporteringsperioden. Renteinntektene per 2.tertial er om lag på nivå med budsjettet. I perioden har rentenivået i vår hovudbank vore betre enn plasseringane i pengemarknadsfond.

Sett i lys av det låge rentenivået og lita interesse i marknaden for bankinnskot har fylkeskommunen fått relativt god avkastning. Fylkesrådmannen er nøgd med ei meiravkastning på 3,7 mill. kr i siste tertial, samanlikna med referanserenta.

Fylkesrådmannen har i rapporteringsperioden ikkje inngått nye rentebindingsavtalar og det er heller ikkje gjort nye plasseringar i fond. Fylkesrådmannen føretekk fortløpande vurderingar av fylkeskommunen sin likviditet og eventuelle nye plasseringar/bindningar.

Oppsettet viser vidare at våre plasseringar/innskot er under 2 %/5 % av dei aktuelle bankane/fonda sin forvaltningskapital. Plasseringane i Pluss likviditet II og Danske Invest Norsk likviditet institusjon er i kategorien pengemarknadsfond med lav risiko og har ein BIS-vekt på under 20 %.

Fylkeskommunen har ikkje hatt vesentleg endringar, utover renterisiko, i si risikoeksponering i rapporteringsperioden.

Norges Bank sette ned styringsrenta med 0,25 %-poeng til 1,00 % på rentemøte 18.06.15. Ut ifrå Norges Bank sine vurderingar av den norske økonomien på dette tidspunktet kan styringsrenta bli sett ned ytterlegare i løpet av hausten. Lågare aktivitet i oljesektoren har vore hovudårsak til at arbeidsløysa har vore stigande i perioden. Dette er med på å forsterke forventningane om eit lågt rentenivå dei komande åra.

1.2 Forvaltning av gjeldsporteføljen og øvrige finansieringsavtaler

Følgjande tabell viser fylkesrådmannen si rapportering på gjeldsporteføljen og øvrige finansieringsavtaler:

	31.08.2014		31.12.2014		30.04.2015		31.08.2015	
	Mill. NOK	%	Mill. NOK	%	Mill. NOK	%	Mill. NOK	%
Lån med pt rente	165,5	7,9	161,6	7,5	154,8	6,7	151,8	6,7
Lån med NIBOR basert rente	810,6	38,7	894,3	41,7	1048,7	45,8	1048,1	46,2
Lån med fast rente								
Lån sikra med rentebytteavtaler	1113,6	53,2	1086,7	50,6	1082,1	47,3	1066,4	47,1
Finansiell leasing	5,2	0,2	3,8	0,2	3,8	0,2		
<i>Samla langsiktig gjeld</i>	<i>2094,9</i>	<i>100%</i>	<i>2146,4</i>	<i>100%</i>	<i>2289,4</i>	<i>100%</i>	<i>2266,3</i>	<i>100%</i>
Rentekostnad i perioden (snittrente)	19,2 mill.		18,3 mill.		17,8 mill.		18,3 mill.	
Rentekostnad benchmark i perioden (gj.sn 3 mnd nominell Nibor)	12,5 mill.		11,5 mill.		10,4 mill.		10,1 mill.	
Betalte renter i året	32,4 mill.		58,7 mill.		10,3 mill.		31,8 mill.	
Tal lån	17		17		18		18	
Største enkeltlån	NOK 483,6 mill.		NOK 483,6 mill.		NOK 483,6 mill.		NOK 483,6 mill.	

Første del av tabellen viser samla gjeldsportefølje fordelt på ulike rentevilkår/-avtaler.

Oppsettet viser at per 31.08.2015 hadde fylkeskommunen ein gjeldsportefølje på nærare 2,3 milliardar kr. Oppsettet viser vidare at 52,9 % er på flytande vilkår og 47,1 % er på faste vilkår/avtaler om rentebytte.

Finansreglementet gjev minimumsrammer for plassering på flytande og faste vilkår med 1/3 på kvar av porteføljane. Siste 1/3 skal vurderast ut frå marknadssituasjon. Oppsettet viser at dagens portefølje er innafor minimumsrammene i reglementet. Fylkesrådmannen vurderer fortløpande behovet for nye rentesikringar opp i mot det låge nivået på flytande renter.

Andre del av tabellen viser:

- ei samanlikning av eigne rentevilkår (snittrente) mot marknadsvilkår i rapporteringsperioden
- kor mykje fylkeskommunen har betalt i renter i perioden og i løpet av året.
- kor mange lån, samt størrelsen på det største lånet i porteføljen.

Eit gjennomsnitt av låneporteføljen i perioden er nytta som grunnlag for berekningane. Fylkesrådmannen har i si samanlikning med marknadsrenter brukt gjennomsnittleg 3 mnd Nibor som referanserente.

Oppsettet viser at rentebelastninga i rapporteringsperioden utgjer 18,3 mill. kr. Samanlikna med referanserenta har vi ein meirkostnad på 8,2 mill. kr i perioden. Oppsettet viser vidare at fylkeskommunen har betalt 31,8 mill. kr i renter hittil i år.

Meirkostnaden i høve referanserenta (flytande vilkår) er forsikringspremien fylkeskommunen betalar for å redusere risikoen i høve renteendringar på kort og mellomlang sikt. I tillegg har bankane ein margin på sine utlån utover referanserenta.

Snittrenta for heile porteføljen er berekna til 2,41 %. Dette er 1,08 %-poeng høgare enn referanserenta som er berekna til 1,33 %. Dette skuldast at dei fleste rentebindingane er relativt dyre sett i høve til at rentenivået har gått ytterlegare ned til rekordlåg nivå. Ved kontraktsinngåinga vart desse rentebindingane vurdert som fordelaktige for fylkeskommunen.

Marginen spesielt på serielån i Kommunalbanken gjev også eit høgare rentenivå samanlikna med 3 mnd Nibor. Meirkostnaden i høve referanserenta er det teke høgde for i budsjettet.

Fylkesrådmannen meiner at likviditetsforvaltninga og låneforvaltninga sett under eitt gjev eit tilfredsstillande resultat.

Fylkeskommunen har 18 enkeltlån der det største lånet er på 483,6 mill. kr. I samband med forskotering har også fylkeskommunen gjeld til kommunar på samla 129,3 mill. kr. Denne langsiktige gjelda er ikkje ein del av den ordinære gjeldsforvaltninga til fylkeskommunen og er såleis ikkje ein del av fylkesrådmannen sin rapportering.

Fylkesrådmannen er forplikta til å ta opp vedteke lån i løpet av året. Låneopptaket for 2015 vart teke opp i løpet 1.tertial på bakgrunn av vedteke budsjett.

Tre sertifikatlån er rullert i rapporteringsperioden. Det er ikkje inngått rentebytteavtalar eller avtalar ved bruk av andre finansielle instrument som til dømes framtidige renteavtalar (FRA), renteopsjonar eller finansiell leasing i rapporteringsperioden.

Fylkeskommunen har per 31.08.2015 berre rentebytteavtalar (renteswap) som rentesikring. Ein kort definisjon av ein rentebytteavtale er at dette er ein avtale mellom bank og kunde om bytte av framtidige renteutbetalingar. Som hovudregel vil den eine parten betale fast rente i heile perioden, medan den andre parten betalar flytande Nibor rente. I gjeldande rentebytteavtalar er det fylkeskommunen som betalar fast rente medan banken betalar flytande Nibor rente.

Gjennomsnittleg løpetid for låneporteføljen er 9,0 år. Vekta attståande rentebindingstid på låneporteføljen er berekna til 2,2 år. Dette er innafor finansreglementet sitt intervall på 1-5 år.

Fylkeskommunen sin låneportefølje har i rapporteringsperioden vore i underkant 2,3 mrd. kr. Det er såleis eit stort beløp som er eksponert for mellom anna renterisiko. Fylkesrådmannen har hatt som målsetting å ha ein høg del av låneporteføljen på fastrentevilkår når det er forventning om stigande rentenivå. Dei svake økonomiske utsiktene i Europa og norsk økonomi framover gjer at marknaden trur på låge renter dei komande åra. På lengre sikt må ein likevel kunne forvente at rentene skal opp på eit historisk sett normalt nivå. Rentebindingar både på kort og lang sikt vert såleis vurdert fortløpande. I rapporteringsperioden har det vore lite endring i risikoeksponeringa på lånegjelda. Fylkesrådmannen vurderer risikoen for ein renteoppgang på finansporteføljen samla sett som handterbar. Omlag halvparten av porteføljen er finansiert i sertifikat- og obligasjonsmarknaden. Dette medfører at fylkeskommunen er utsett for ein viss refinansieringsrisiko. Risikoen og vilkår knytt til kortsiktig finansiering vert vurdert fortløpande.

1.3 Risikovurdering

I finansreglementet punkt 10.2 står det at det skal gjerast ei risikovurdering i høve renterisikoen ved ei generell endring i renta på 1 % -poeng.

Berekninga viser at med gjeldande portefølje per 31.08.2015 vil fylkeskommunen få eit tap på 0,3 mill. kr ved ein renteoppgang på 1 %. Den flytande delen av gjeldsporteføljen er noko høgare enn den samla rentebærande likviditeten. I følgje berekninga vil ei endring i renta få liten innverknad på økonomien i fylkeskommunen på kort sikt.

Når ein tek omsyn til storleiken på finansporteføljen vil fylkesrådmannen konkludere med at risikoeksponeringa per 31.08.2015 er innafor eit akseptabelt nivå.

1.4 Konklusjon/tilråding

Fylkesrådmannen har ovanfor lagt fram sin rapport på finansporteføljen per 31.08.2015. Fylkesrådmannen tilrår at fylkestinget tek rapporten til orientering.